

PÍSEMNÝ TEST GEOGRAFICKÝCH ZNALOSTÍ

Celkem 40 bodů

Potřebné vybavení: psací potřeby

1

8 bodů

a. Zakroužkuj z nabídky tří pojmů vždy jeden správný pojem.

5 bodů

Lidstvo obývá téměř všechny části zemského povrchu. Na Zemi žije téměř 7,5 miliardy obyvatel. Zhruba 40 / 60 / **80** % z nich žije na severní polokouli a téměř polovina na **5** / 15 / 25 % rozlohy souše. Rozmístění obyvatelstva na Zemi je výsledkem *klimatických změn / následků přírodních katastrof / **historického vývoje*** a je *ustálené / rovnoměrné / **nerovnoměrné***. Přes 50 % obyvatelstva je koncentrováno ve vzdálenosti do 50 / **200** / 400 km od moře a přes 60 % je koncentrováno v nadmořské výšce do **200** / 500 / 1 000 m n m. Nejčastěji používaným ukazatelem koncentrace obyvatelstva je hustota zalidnění. Průměrná hodnota tohoto ukazatele na souši je 25 / **40** / 75 obyvatel/km². Existují však místa na Zemi se zalidněním 2–3 obyvatel/km², jako je například **Mongolsko** / Bělorusko / Mexiko, nebo naopak oblasti se zalidněním přesahujícím 500 obyvatel/km², kam můžeme zařadit například Nizozemsko / **Hongkong** / Jižní Koreu. Je nutné si však uvědomit, že velkou část rozlohy naší planety tvoří oceány, proto celková hustota zalidnění světa včetně oceánů, představuje přibližně **15** / 45 / 65 obyvatel /km².

Hodnocení: Za každý správně zakroužkovaný pojem 0,5 bodu.

Řešení: Viz text.

b. Rozmístění obyvatelstva v jednotlivých státech může být také značně nerovnoměrné, některé části území mohou dosahovat vysokých hodnot hustoty zalidnění, jiné naopak minimálních. **U následujících států napiš, ve které části země je nejvyšší hustota zalidnění a proč.**

3 body

Stát	Oblast s nejvyšší hustotou zalidnění	Důvod
Egypt	<u>povodí Nilu</u>	<u>úrodné půdy, blízkost vodního toku</u>
Brazílie	<u>pobřeží Atlantského oceánu</u>	<u>přístup k moři, oceánské klima, prostupnost území</u>
Island	<u>Reykjavík</u>	<u>koncentrace obyvatel v největším městě, přístup k moři</u>

Hodnocení: Za každou správně vyplněnou buňku tabulky 0,5 bodu. Pokud soutěžící uvede jiný relevantní důvod, lze jej také uznat.

Řešení: Viz tabulka.

2

2 body

Další z možných ukazatelů vypovídajících o územní koncentraci obyvatelstva jsou velikost území připadající na jednoho obyvatele nebo počet obyvatel na km² orné půdy. **Na základě těchto údajů doplň z nabídky do tabulky jednotlivé státy.**

Austrálie	Indie	Kanada	Mexiko
-----------	-------	--------	--------

Velikost území připadajícího na jednoho obyvatele (ha)	Počet obyvatel připadající na km ² orné půdy	Stát
28,46	51,68	<u>Kanada</u>
33,47	5,60	<u>Austrálie</u>
1,53	118,78	<u>Mexiko</u>
0,26	636,81	<u>Indie</u>

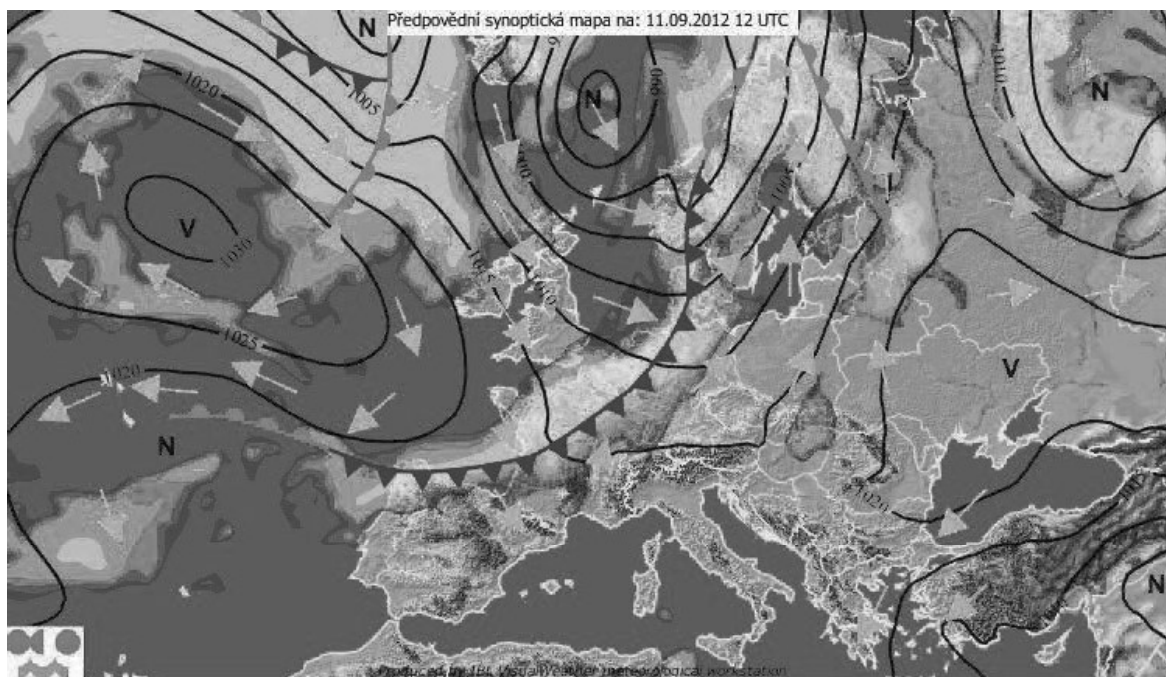
Hodnocení: Za každý správně přiřazený stát 0,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

3

7 bodů

Na obrázku vidíte předpovědní synoptickou mapu z 11. 9. 2012. Na základě použití této mapy odpovzte na následující otázky.

a. Určete správnost následujících tvrzení. Zakroužkujte ANO (pravda) či NE (nepravda). Pokud tvrzení označíte jako nepravdivé, tak ho také opravte. Za špatné odpovědi se body odečítají.

4 body

1. Nad územím Finska prochází studené fronta

ANO × **NE**

Oprava: **Nad územím Finska prochází teplá fronta.**

2. V oblasti Skotska bude vyšší rychlost větru než v oblasti jižní Anglie.

ANO × NE

3. Nad východní Ukrajinou se nachází střed tlakové výše.

ANO × NE

4. Na severní polokouli se vzduch proudící z anticyklóny stáčí proti směru hodinových ručiček.

ANO × **NE**

Oprava: **Stáčí se po směru hodinových ručiček.**

Hodnocení: Za správně určené tvrzení ANO x NE 0,5 bodu a za špatnou odpověď odečíst 0,5 bodu. Za správné uvedení opravy 1 bod.

Řešení: Viz text.

b. Vyberte nejpřesnější předpověď počasí pro území Česka na 11. 9. 2012. Zakroužkujte jednu správnou odpověď z nabídky:

3 body

1. Dopoledne bude nad územím Čech zataženo, ojediněle přeháňky. Odpoledne bude ubývat oblačnosti na jasno a polojasno.
2. Celý den bude na celém území Česka zataženo s vytrvalým deštěm, který může přechodně zvednout i hladiny řek.
3. **Bude zpočátku oblačno, přechodně i polojasno. Od SZ přibývání oblačnosti až na zataženo a k večeru na západě a SZ Čech dešť, místy i bouřky.**

Hodnocení: Za správnou odpověď 3 body.

Řešení: Viz text.

4

6 bodů

a. Tabulka udává hodnoty vybraných meteorologických prvků ve čtyřech meteorologických stanicích na území Česka, některé hodnoty či názvy jsou však vynechané. **Doplň z nabídky hodnoty nebo názvy meteorologických stanic do správných políček tabulky.**

4 body

Cheb		4	96	29
	10			9,1
3,2		Lysá hora		

Meteorologické prvky	Název stanice			
	Přerov	Cheb	Milešovka	Lysá hora
Průměrná roční teplota (°C)	9,1	8,2	4,6	3,2
Průměrný roční srážkový úhrn (mm/rok)	457	565	556	1 281
Počet ledových dní	28	29	68	96
Počet tropických dní	10	7	4	1

Zdroj: CHMU

Hodnocení: Za každý správně doplněný údaj 0,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

b. Porovnejte pomocí matematických znamének větší; menší (<;>) hodnoty následujících meteorologických prvků v dalších meteorologických stanicích na území Česka. Za špatné odpovědi se body odečítají.

2 body

Průměrná roční teplota vzduchu (°C):	Hodonín	>	Klatovy
Průměrný roční srážkový úhrn (mm/rok):	Žatec	<	Železná Ruda
Průměrná lednová teplota vzduchu:	Klementinum	>	Přimda
Počet dní se sněhovou pokrývkou	Cheb	>	Brno

Hodnocení: Za každé správně doplněné znaménko 0,5 bodu. Za chybně doplněné znaménko se 0,5 bodu odečítá. Minimum bodů z úkolu je 0.

Řešení: Viz text.

5

7 bodů

a. V tabulce je uveden předpokládaný vývoj celkového přírůstku obyvatelstva v krajích Česka v období mezi lety 2020–2050. Do prvního sloupce tabulky doplň názvy krajů, pro které jsou tyto prognózy v tabulce uvedeny.

2,5 bodu

hlavní město Praha	Karlovarský kraj	
Moravskoslezský kraj	Plzeňský kraj	Středočeský kraj

Územní celek	2015	2020	2030
hlavní město Praha	89	1 866	3 560
Středočeský kraj	10 395	8 703	7 064
Plzeňský kraj	691	421	-240
Karlovarský kraj	-1 305	-1 318	-1 370
Moravskoslezský kraj	-5 401	-5 330	-6 502

Hodnocení: Za každý správně doplněný kraj 0,5 bodu.

Řešení: Viz tabulka.

b. Níže je uvedeno šest tvrzení, která se týkají prognózy populačního vývoje Česka v následujících 25 letech. **Zakroužkuj z nich tři, která jsou pravdivá.**

4,5 bodu

- Předpoklad rostoucího migračního přírůstku nezabrání trvalému úbytku obyvatelstva Česka, pouze jej poněkud zpomalí.**
- Podíl obyvatel v důchodovém věku na české populaci se bude postupně zvyšovat, neporoste však jejich absolutní počet.
- Naděje dožití mužů při narození v roce 2030 dosáhne 91 let.
- K nejvyššímu nárůstu počtu obyvatel dojde ve Středočeském kraji, naopak největší úbytek se předpokládá v Moravskoslezském kraji.**
- V Česku dojde ke snížení počtu obyvatel do 15 let z důvodu snižování porodnosti.**
- Ve všech krajích Česka dojde ke zvýšení poměru mezi počtem mužů a žen.

Hodnocení: Za každé správně označené tvrzení 1,5 bodu. Za každé chybně označené tvrzení minus 1 bod.

Řešení: Viz text.

MULTIMEDIÁLNÍ TEST

6

10 bodů

Zakroužkuj správné odpovědi

Pokud se spleteš, odpověď škrtni a napiš správné písmeno na konec řádku. Za chybné odpovědi se body neodečítají.

1	A	B	<u>C</u>	D
2	A	<u>B</u>	C	D
3	A	<u>B</u>	C	D
4	A	B	C	<u>D</u>
5	A	B	<u>C</u>	D
6	A	B	<u>C</u>	D
7	A	<u>B</u>	C	D
8	A	B	<u>C</u>	D
9	A	B	C	<u>D</u>
10	<u>A</u>	B	C	D

Hodnocení: Za každou správnou odpověď 1 bod. Pokud je u některé otázky zakroužkováno více možností, tak se za danou otázku počítá 0 bodů.

Řešení: Viz tabulka.